

8.5.2024

ASIA Poikkeaminen luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin mukaisesta liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikan hävittämistä ja heikentämistä koskevasta kiellosta

HAKIJAT Monecon Oy

VIREILLETULO 18.8.2023

HAKEMUS Monecon Oy hakee Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) luonnonsuojelulain (9/2023) 83 §:n mukaista poikkeuslupaa kaikkien yli 10 metrin pituisten puiden kaatamiseen Kirkkonummen Veikkolassa sijaitsevan kiinteistön 257-449-2-207 pohjoispuolella olevalta metsäalueelta. Poikkeuslupaa haetaan metsäalueen rajakiinteistöistä (257-488-1-1148, 257-488-1-914, 257-488-1-942, 257-488-1-917, 257-488-1-944, 257-488-1-973, 257-488-1-940, 257-488-1-988 ja 257-488-1-998) laskettuna 25 metrin pituiselle vyöhykkeelle. Hakijan mukaan kyseisellä vyöhykkeellä on vanhoja ja huonokuntoisia puita, jotka voivat kaatuessaan aiheuttaa rajakiinteistöillä asuville ihmisille vaaraa ja rikkoa piha- tai asuinrakennuksia.

Hakija on lähettänyt 18.8.2023 ELY-keskukselle pyynnön kaikkien metsäalueella sijaitsevien puiden kaatamiseksi rajakiinteistöistä laskettuna 25 metrin pituisella vyöhykkeellä. Metsäalueella oli tuolloin kaatunut useita puita myrskytuulien takia ja yksi puu oli kaatunut kiinteistöllä 257-488-1-1148 sijaitsevan rakennuksen päälle. Hakija toivoi, että hakemuksessa määritellyn 25 metrin pituisen vyöhykkeen puuston kaatamisella voitaisiin ehkäistä mahdollisia tulevia vahinkoja rajakiinteistöillä.

ELY-keskus pyysi hakijaa täydentämään hakemustaan 24.8.2023, jotta hakemus voitaisiin käsitellä luonnonsuojelulain 83 §:n 3 momentin mukaisena poikkeuslupahakemuksena. ELY-keskus pyysi hakijaa muun muassa yksilöimään ne huonokuntoiset puut, jotka aiheuttavat vaaraa rajakiinteistöjen ihmisille tai omaisuudelle.

Hakija on lähettänyt ELY-keskukselle täydennetyt hakemuksensa 16.10.2023. Täydennetyt hakemuksen mukaan poikkeuslupaa haetaan kaikkien yli 10 metrin pituisten puiden kaatamiseen rajakiinteistöistä laskettuna 25 metrin pituisella vyöhykkeellä. Metsäalueelta on jo lähiaikoina poistettu kirjanpainajan vahingoittamia puita ja puita on myös kaatunut myrskytuulien takia. Hakijan mukaan huonokuntoisia puita ei voida yksilöidä, joten alueelle tulee tehdä hakemuksen

mukainen suojavvyöhyke. Hakija on huolissaan vyöhykkeellä sijaitsevien huonokuntoisten puiden kaatumisesta myrskytuulien takia. Hakija ei ole havainnut hakemuksen mukaisella vyöhykkeellä liito-oravaa, sen pesäpuuta tai jätöksiä. Hakija myös epäilee alueella suoritettujen liito-oravaselvitysten tuloksia.

Poikkeuslupaa haetaan luonnonsuojelulain 83 §:n 3 momentin 3 kohdan perusteella vedoten yleiseen turvallisuuteen ja erityisen merkittävien omaisuusvahinkojen estämiseen. Puiden kaadon on tarkoitus toteuttaa ammattitaitoinen metsuri. Liito-oravan paikalliselle suojelutasolle mahdollisesti aiheutuvan vahingon lieventämiseksi hakija on asentanut liito-oravan pönttöpesiä lähistöllä sijaitsevan urheilupuiston alueelle.

MAASTOKÄYNTI

ELY-keskuksen asiantuntija kävi paikalla 27.9.2023. Maastokäynnin tarkoituksena oli yksilöidä kiinteistön 257-449-2-207 pohjoispuolella sijaitsevan metsäalueen huonokuntoiset ja vaaraa aiheuttavat puut. Maastokäynnillä havaittiin, että kiinteistön 257-488-1-917 rajalla kasvoi iso kolohaapa, josta oli aiemmin katkennut isoja oksia. Haapa oli melko iäkäs ja sen rungossa kasvoi kääpiä. Kauempana rajasta oli kaksi pystyyn kuollutta kuusta, sekä erittäin järeä hyväkuntoiseksi arvioitu kuusi. Kiinteistön 257-488-1-942 rajalla kasvoi iäkäs koivu. Taaempana oli kuollut koivu sekä kolohaapa, jossa kasvoi kääpää. Alueella kasvoi jonkin verran nuorta haapaa. Kiinteistön 257-488-1-914 rajalla kasvoi kaksi isoa haapaa, joiden rungoilla kasvoi kääpiä.

ALUETTA KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA SELVITYKSET

Kiinteistön 257-449-2-207 pohjoispuolella sijaitsevalle metsäalueelle on 14.9.2023 myönnetty luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen poikkeuslupa liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan suojelusta kahden huonokuntoisen haavan kaatamiseksi kiinteistön 257-488-1-1148 edustalta (UUDELY/11782/2023). Luvan myöntämisen perusteena oli huomattavan henkilö- ja omaisuusvahingon syntymisen riski.

Kiinteistölle 257-449-2-207 valmistellaan asemakaavaa (Veikkolanpuro II), jota varten alueella on toteutettu useita liito-oravaselvityksiä (Faunatica 2010, Enviro 2016, FCG 2020, Kirkkonummen kunta 2020, Silvestris 2020, Luontoselvitys Metsänen 2021). Vuonna 2010 kiinteistön 257-449-2-207 pohjoispuoli määriteltiin liito-oravan elinalueeksi. Pohjoispuolelta löydettiin tuolloin neljä liito-oravan pesäpuuta ja kaksitoista papanoitua puuta. Selvityksessä todettiin myös liito-oravan käyttävän kulkuyhteyksiä alueelta etelän ja pohjoisen suuntiin (Faunatica 2010). Kiinteistön pohjoispuoli määriteltiin liito-oravan elinalueeksi myös vuonna 2016, jolloin alueella havainnottiin neljä papanoitua ja kaksi papanoimatonta pesäpuuta, sekä seitsemän muuta papanoitua puuta. Samassa selvityksessä otettiin myös huomioon elinalueen läpi itä-länsisuunnassa kulkeva yhteys sekä

kulkuyhteydet etelään ja pohjoiseen elinalueen itä- ja länsireunoilla (Enviro 2016).

Vuonna 2020 kiinteistön 257-449-2-207 pohjoispuoli määriteltiin liito-oravan ydinalueeksi. Selvityksen mukaan kulkuyhteydet etelään ja pohjoiseen sijaitsevat ydinalueen itä- ja länsireunoilla. Pohjoispuolella todettiin tuolloin kolmesta papanoimatonta ja yksi papanoitu pesäpuu, sekä seitsemän muuta papanoitua puuta (FCG 2020). Toisessa vuonna 2020 suoritettussa selvityksessä kiinteistön pohjoispuolella todettiin olevan yhdeksän pesäpuuta ja yksi pönttöpuu (Kirkkonummen kunta 2020). Erilliselvityksessä kahden metsäalueen pohjoispuolella sijaitsevan kolohaavan todettiin soveltuvan huonosti liito-oravan pesäpuiksi (Silvestris 2020).

Vuoden 2021 selvityksessä vain pohjoisen metsäalueen itäosa määriteltiin papanahavaintojen perusteella liito-oravan ydinalueeksi. Pohjoispuolella havaittiin tuolloin kolmesta papanoimatonta pesäpuuta sekä kolme papanoitua puuta. Pohjoispuolen metsäalue määriteltiin kuitenkin lähes kokonaisuudessaan liito-oravalle hyvin soveltuvaksi elinympäristöksi (Metsänen 2021).

ELY-keskus määritteli 8.8.2022 päivätyssä maastomuistiossa pohjoispuolen metsäalueen läntisen, kiinteistöjen 257-488-1-914 ja 257-488-1-942 sekä osittain kiinteistöjen 257-488-1-1148 ja 257-488-1-917 edustalla sijaitsevan osan liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikaksi. Alueella ei maastokäynnin yhteydessä tehty papanahavaintoja.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ELY-keskus myöntää Monecon Oy:lle luvan poiketa luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin mukaisesta liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskevasta hävittämis- ja heikentämiskiellosta hakemuksen mukaisella alueella seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2024 asti.
2. Lupa oikeuttaa tämän lupapäätöksen liitteenä olevassa kartassa merkittyjen puiden kaatamiseen.
3. Luvan mukaisesti kaadettavat puut tulee yksilöidä ELY-keskuksen asiantuntijan kanssa suoritettavalla katselmuksella ennen niiden kaatamista.
4. Hakemuksen mukaisella alueella ei saa kaataa puita liito-oravan lisääntymisaikana 1.4.-31.7.
5. Lupa ei oikeuta liito-oravayksilöiden tahalliseen häirintään tai tappamiseen.

Lupa voidaan peruuttaa osittain tai kokonaan, mikäli sen ehtoja ei noudateta

Perustelut

Liito-orava on luonnonsuojelulain 78 §:n 1 momentissa tarkoitettu Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttävä eläinlaji, jonka yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin mukaan kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa 78 §:n kiellosta, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle. Luonnonsuojelulain 83 §:n 3 momentin mukaan poikkeamisen edellytyksenä on 1 momentissa säädetyn lisäksi, ettei sille ole muuta tyydyttävää ratkaisua, ja että poikkeus on tarpeen 1) luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelemiseksi tai luontotyyppien säilyttämiseksi; 2) erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi, jotka koskevat viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalataloutta tai vesistöjä taikka muuta omaisuutta; 3) kansanterveyttä tai yleistä turvallisuutta koskevista taikka muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; 4) näiden eliölajien tutkimus- ja koulutus-, uudelleensijoittamis- tai uudelleenistuttamistarkoituksessa taikka näiden tarkoitusten kannalta tarvittavien lisääntymistoimenpiteiden vuoksi, mukaan lukien kasvien keinotekoinen lisääminen.

Hakemus koskee kiinteistön 257-449-2-207 pohjoispuolella sijaitsevaa metsäaluetta, jonka on vuodesta 2010 alkaen katsottu olevan liito-oravan elinaluetta. Vuonna 2020 kyseinen alue määriteltiin liito-oravan ydinalueeksi. ELY-keskus on vuonna 2022 määrittänyt kiinteistöjen 257-488-1-914 ja 257-488-1-942 sekä osittain kiinteistöjen 257-488-1-1148 ja 257-488-1-917 edustalla, edellä mainitun ydinalueen länsipuolella sijaitsevan alueen liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikaksi. Alueen olosuhteet eivät ole tämän jälkeen olennaisesti muuttuneet, joten alueella katsotaan yhä sijaitsevan liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka.

Ydinalueen itäpuolella, kiinteistöjen 257-488-1-988 ja 257-488-1-998 edustalla sijaitsee mahdolliseksi liito-oravan pesäpuuksi luokiteltu järeä kolohaapa, jossa on useita tikan hakkaamia koloja (FCG 2020, Kirkkonummen kunta 2020, Enviro 2016). Kyseinen kolohaapa on myös tarkistettu kiipeämällä ja todettu todennäköisesti soveltumattomaksi liito-oravan pesinnälle (Silvestris 2020). Kyseisen kolohaavan etelä- ja itäpuolella, noin 50 metrin päässä edellä mainittujen kiinteistöjen rajasta, on lisäksi havaittu kaksi muuta liito-oravan mahdollista pesäpuuta (Metsänen 2021, FCG 2020).

Ydinalueen itäpuolella on vuosina 2021, 2020 ja 2010 tehty papanahavaintoja (Metsänen 2021, FCG 2020, Kirkkonummen kunta

2020, Faunatica 2010). ELY-keskuksen saaman selvityksen perusteella metsäalueen olosuhteet eivät ole olennaisesti muuttuneet liito-oravaselvitysten jälkeen, joten alueen ekologinen toiminnallisuus liito-oravan elinalueena on säilynyt. Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella liito-oravan asumattomatkin lisääntymis- tai levähdyspaikat ovat suojeltuja, jos on riittävän todennäköistä, että laji palaa niihin (C-477/19, Magistrat der Stadt Wien, kohta 36). Koska viimeisimmistä papanahavainnoista kiinteistöjen 257-488-1-988 ja 257-488-1-998 edustalla ei ole huomattavan kauan ja elinympäristö on edelleen lajille soveltuva, on pidettävä todennäköisenä, että liito-orava voisi asuttaa kyseisen metsäalueen kohtuullisella aikajänteellä.

ELY-keskus näin ollen katsoo, että kiinteistöjen 257-488-1-988 ja 257-488-1-998 edustalla kiinteistöllä 257-449-2-207 sijaitseva kolohaapa sekä sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat puut muodostavat liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan. Kolohaapa on todettu todennäköisesti liito-oravalle soveltumattomaksi vuonna 2020, mutta ELY-keskus katsoo varovaisuusperiaatteen mukaisesti, että tämä ydinalueella sijaitseva mahdollinen pesäpuu tulee suojella liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkana.

Kiinteistöjen 257-488-1-988 ja 257-488-1-998 edustalla sijaitsevan lisääntymis- ja levähdyspaikan rajaamisella pyritään varmistamaan alueen ekologinen toiminnallisuus ottamalla huomioon myös pesäpuun läheisyydessä sijaitsevat suoja- ja ruokailupuut. Suojapuut ovat lisääntymis- ja levähdyspaikan toiminnallisuuden kannalta erityisen tärkeitä ottaen huomioon metsäalueen harventumisen lisääntymis- ja levähdyspaikan eteläpuolella. Itäisellä ydinalueella sijaitsee myös kaksi muuta mahdollista pesäpuuta, joiden ekologisen toiminnallisuuden takaamiseksi itäisen ydinalueen metsä tulisi säilyttää mahdollisimman yhtenäisenä.

Lisääntymis- ja levähdyspaikan itäpuolella sijaitsee liito-oravan kulkuyhteys pohjoiseen kiinteistölle 257-488-1-997. Lisäksi lisääntymis- ja levähdyspaikan eteläpuolella kulkee liito-oravan itä-länsisuuntainen yhteys ydinalueen länsipuolella sijaitsevalle lisääntymis- ja levähdyspaikalle. Myös näiden kulkuyhteyksien säilyttäminen on erityisen tärkeää sekä rajakiinteistöjen edustalla sijaitsevan lisääntymis- ja levähdyspaikan että koko itäisen ydinalueen toiminnallisuudelle liito-oravan elinalueena.

Näin ollen hakemuksen mukaisissa toimissa on kyse liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämisestä siltä osin, kun toimet koskevat puiden kaatamista kiinteistöjen 257-488-1-914 ja 257-488-1-942 sekä osittain kiinteistöjen 257-488-1-1148 ja 257-488-1-917 edustalla sijaitsevalla läntisellä lisääntymis- ja levähdyspaikalla. Hakemuksen mukaisissa toimissa on vastaavasti kyse liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämisestä siltä osin, kun toimet koskevat puiden kaatamista kiinteistöjen 257-488-1-988 ja 257-488-1-

998 edustalla sijaitsevalla itäisellä lisääntymis- ja levähdyspaikalla. Hakemuksen mukaisissa toimissa on kyse liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämisestä siltä osin, kun puita halutaan kaataa liito-oravan tunnetuilta kulkuyhteyksiltä sekä lisääntymis- ja levähdyspaikkojen välittömästä läheisyydestä. Muilta osin hakemuksen mukaiset toimenpiteet eivät edellytä poikkeuslupaa liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkojen hävittämisen- tai heikentämiskiellosta.

Hakemuksessa pyydetään lupaa kaikkien yli 10 metrin pituisten puiden kaatamiseen 25 metrin levyiseltä ja noin 300 metrin pituiselta vyöhykkeeltä, joka sijaitsee liito-oravan ydinalueella. Lisääntymis- tai levähdyspaikkojen hävittämisen- tai heikentämiskiellosta poikkeamisen edellytysten ei voida katsoa täyttyvän hakemuksen mukaisessa laajassa metsänhakuussa, joka hävittäisi kaikki alueella sijaitsevat liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä poistaisi alueen ekologisen toiminnallisuuden liito-oravan elinalueena.

Luonnonsuojelulain 83 §:n 3 momentin mukaan suojelusta poikkeamiselle ei saa olla muuta tyydyttävää ratkaisua ja sen tulee olla tarpeellista jonkin kyseisessä momentissa mainitun tavoitteen toteuttamiseksi. Hakemuksen mukaan poikkeuslupa puiden kaatamiseen on tarpeellinen huomattavien omaisuus- ja henkilövahinkojen estämiseksi metsäalueen rajakiinteistöillä. Asiassa saadun selvityksen perusteella kaikki hakemuksen mukaisella alueella sijaitsevat yli 10 metrin pituiset puut eivät kuitenkaan aiheuta edellä mainittua riskiä, joten poikkeamisella tavoitellun päämäärän saavuttaminen ei edellytä kaikkien näiden puiden kaatamista. Poikkeamisesta aiheutuvat haitat eivät lisäksi saisi olla suhteettomia tavoiteltuun päämäärään nähden. Kaikkien hakemuksen mukaisten puiden kaataminen ei olisi oikeasuhtaista poikkeamisella tavoiteltuun päämäärään nähden. Poikkeamisella tavoiteltu päämäärä voidaan näin ollen saavuttaa muilla, vähemmän haittaa aiheuttavilla keinoilla, kuin kaikkien hakemuksen mukaisten puiden kaatamisella.

Hakijan mukaan omaisuus- ja henkilövahinkojen riskin aiheuttavat etenkin rajakiinteistöjen edustalla sijaitsevat huonokuntoiset puut. Hakija ei ole ELY-keskuksen pyynnöstä huolimatta yksilöinyt vaaraa aiheuttavia huonokuntoisia puita. ELY-keskus kuitenkin katsoo saamansa selvityksen perusteella, että alueella sijaitsevat huonokuntoiset puut on voitu yksilöidä riittävän tarkasti hakemuksen käsittelyn yhteydessä. Kiinteistöjen 257-488-1-988 ja 257-488-1-998 edustalla sijaitsevalla lisääntymis- ja levähdyspaikalla on tunnistettu kolme huonokuntoista koivua ja yksi huonokuntoinen kuusi. Lisäksi kiinteistöjen 257-488-1-914 ja 257-488-1-942 sekä osittain kiinteistöjen 257-488-1-1148 ja 257-488-1-917 edustalla sijaitsevalla lisääntymis- ja levähdyspaikalla sijaitsee yksi huonokuntoinen haapa ja yksi huonokuntoinen koivu. Kyseiset puut on merkitty tämän päätöksen liitteenä olevaan karttaan. ELY-keskus katsoo, että poikkeamisella tavoiteltu päämäärä voidaan saavuttaa edellä mainittujen puiden

poistamisella ja ELY-keskus näin ollen harkitsee poikkeusluvan edellytysten täyttymistä kyseisten puiden osalta.

Suotuisa suojelutaso

Poikkeamisen ensimmäinen edellytys luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan on, että siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle. Luonnonsuojelulain 3 §:n mukaan eliölajin suotuisalla suojelutasolla tarkoitetaan sitä, että laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään.

Liito-orava on uusimman uhanalaisuusluokituksen mukaan Suomessa vaarantunut (VU) ja luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu laji. Sen kanta on pienentynyt 1900-luvun puolivälistä lähtien. Vuosien 2006 ja 2015 välillä kannan arvioidaan taantuneen noin 23 %. Merkittävin syy liito-oravan uhanalaisuuteen on metsätalous. Laji suosii vanhoja, kuusivaltaisia sekametsiä ja kärsii kolopuiden, erityisesti vanhojen haapojen, vähenemisestä. Tuoreimman, vuosia 2013–2018 koskevan luontodirektiivin toimeenpanoon liittyvän arvioinnin mukaan liito-oravan suojelutaso Suomessa on levinneisyyden osalta suotuisa mutta muiden arviointikriteerien (populaation tila, elinympäristön tila ja suojelutason odotettavissa oleva kehitys) osalta ”epäsuotuisa riittämätön”. Suotuisan suojelutason kokonaisarvio on niin ikään ”epäsuotuisa riittämätön” ja kehityssuunta heikkenevä. Valtakunnallisella tasolla havaitusta kannan heikkenevästä kehityssuunnasta huolimatta pääkaupunkiseudulla laji on 2000-luvulla levinnyt ja runsastunut nopeasti. Vaikka lajin suojelutaso Suomessa ei ole suotuisa, se ei lähtökohtaisesti estä poikkeamisen myöntämistä (esim. KHO 2003:98).

Ydinalueen itäpuolella, kiinteistöjen 257-488-1-988 ja 257-488-1-998 edustalla sijaitsevat kolme huonokuntoista koivua ja yksi huonokuntoinen kuusi ovat mahdollisen pesäpuun välittömässä läheisyydessä (FCG 2020, Kirkkonummen kunta 2020, Enviro 2016). Pesäpuun läheisyydessä sijaitsee kuitenkin myös muita kookkaita puita, jotka soveltuvat hyvin liito-oravan ravinto- ja suojapuiksi. Huonokuntoiset puut eivät ole liito-oravan pesäpuuksi hyvin soveltuvia ja niiden on arvioitu kaatuvan lähivuosina luonnostaan. Pesäpuun itä- ja eteläpuolella on liito-oravaselvityksissä havaittu myös useita muita papana- ja kolopuita (Metsänen 2021, FCG 2020, Faunatica 2010). Huonokuntoisten puiden kaatamisella on näin ollen vain vähäinen vaikutus lisääntymis- ja levähdyspaikan ekologiselle toiminnallisuudelle ja alue säilyy edelleen liito-oravalle soveltuvana.

Ydinalueen länsipuolella, kiinteistöjen 257-488-1-914 ja 257-488-1-942 sekä osittain kiinteistöjen 257-488-1-1148 ja 257-488-1-917 rajalla sijaitsevalta lisääntymis- ja levähdyspaikalta löydettiin vuonna 2020 kolmetoista papanapuuta sekä useita liito-oravan pesäpuiksi

mahdollisesti soveltuvia kolopuita ja yksi pönttöpuu (FCG 2020). Alueella sijaitsevassa huonokuntoisessa haavassa havaittiin kolo vuonna 2021, mutta puun juurelta ei löytynyt papanoita (Metsänen 2021). Alueella sijaitseva huonokuntoinen koivu ei sovellu hyvin liito-oravan pesäpuuksi. Huonokuntoisten puiden luota ei tehty papanahavaintoja ELY-keskuksen vuosina 2022 ja 2023 suorittamilla maastokäynneillä. Lisääntymis- ja levähdyspaikka on metsäinen ja siellä sijaitsee useita kookkaita, liito-oravalle ravintoa ja suojaa tarjoavia puita. Näin ollen kyseisten huonokuntoisten puiden kaatamisella olisi vain hyvin vähäinen vaikutus lisääntymis- ja levähdyspaikan ekologiselle toiminnallisuudelle liito-oravan elinalueena.

Edellä esitetyn perusteella liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkojen hävittämis- tai heikentämiskiellosta poikkeamisella edellä mainittujen huonokuntoisten puiden kaatamiseksi ei ole merkittävää vaikutusta lajin elinmahdollisuuksiin ja yksilöiden kokonaismäärään paikallisesti, alueellisesti tai valtakunnallisesti, eikä poikkeamisesta näin ollen aiheudu haittaa liito-oravan suojelutasolle sen luontaisella levinneisyysalueella.

Poikkeamisen tarpeellisuus

Luonnonsuojelulain 83 §:n 3 momentin 2 kohdan poikkeamisperusteena mainitaan erityisen merkittävien omaisuusvahinkojen ehkäiseminen. Hakemuksen käsittelyn yhteydessä yksilöidyt huonokuntoiset puut sijaitsevat välittömästi metsäalueen rajakiinteistöjen edustalla. Alueella on aikaisemmissa myrskyissä kaatunut vanhoja ja huonokuntoisia puita, joista yksi on kaatunut metsäalueen rajakiinteistölle. Sijaintinsa, ikänsä ja kuntonsa vuoksi edellä mainituista huonokuntoisista puista aiheutuu rajakiinteistöille kohdistuva henkilö- ja omaisuusvahinkojen riski. Vahingon realisoitumista on aiempien tapahtumien ja tehtyjen havaintojen perusteella pidettävä todennäköisenä, ja toteutuessaan aiheutunut vahinko voi olla huomattava. ELY-keskus katsoo, että tämän vahinkoriskin torjuminen täyttää poikkeamisen tarpeellisuutta koskevan edellytyksen.

Muu tyydyttävä ratkaisu

Edellä mainittujen huonokuntoisten puiden kaatumisen ja vahingon aiheutumisen todennäköisyyttä ei ole mahdollista pienentää ilman, että samalla hävitetään tai heikennetään liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkaa. Näin ollen on katsottava, ettei puiden kaatamiselle ole olemassa vaihtoehtoja ratkaisua, joka ei vaatisi hävittämis- tai heikentämiskiellosta poikkeamista.

Johtopäätös

ELY-keskus katsoo, että poikkeusluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät edellä käsiteltyjen puiden osalta ottaen huomioon, että puista aiheutuu ilmeinen ja huomattava henkilö- ja omaisuusvahinkoriski hakemuksen mukaisen metsäalueen rajakiinteistöille. ELY-keskus myöntää hakijalle luvan poiketa lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskiellosta näiden puiden kaatamiseksi. Puiden arvioidut sijainnit on merkitty tämän päätöksen liitteenä olevaan karttaan. Kyseiset puut tulee lisäksi yksilöidä ja merkitä maastossa ELY-keskuksen asiantuntijan kanssa suoritettavalla katselmuksella ennen kuin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä.

Liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikka käsittää pesäpuun tai muun pesäpaikan lisäksi myös pesän läheisyydessä olevat suoja- ja ravintoa tarjoavat puut. Liito-oravan elinmahdollisuuksille on välttämätöntä lisääntymis- tai levähdyspaikkojen sekä ravintopuiden säilymisen lisäksi se, että yksilöt pystyvät suojautumaan ja liikkumaan alueelta toiselle ravinnonhaussa- ja lisääntymisaikana. Lisääntymis- tai levähdyspaikan hävittämis- tai heikentämiskiellon piirissä ovat näin ollen myös toimet, jotka kohdistuvat pesäpuun läheisyydessä sijaitseviin suoja- ja ravintoa tarjoaviin puihin sekä liito-oravan kulkuyhteyksiin pesäpaikalle.

ELY-keskus ei myönnä hakijalle lupaa liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkojen hävittämiseen tai heikentämiseen hakemuksen mukaisella alueella muiden, kuin tässä lupapäätöksessä mainittujen puiden kaatamiseksi. Puita ei näin ollen saa kaataa liito-oravan kulkuyhteyksiltä tai lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyydestä, jossa sijaitsee alueiden ekologiselle toiminnallisuudelle tärkeitä suoja- ja ravintopuita. Kuten aikaisemmin tässä lupapäätöksessä todettiin, kaikki hakemuksen mukaiset toimenpiteet eivät edellytä luonnonsuojelulain 83 §:n mukaista poikkeuslupaa. Hakemuksen mukainen alue on laaja, eivätkä kaikki hakemuksen mukaiset toimet lähtökohtaisesti hävitä tai heikennä alueella sijaitsevia liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkoja. Kyseisellä alueella tämän luvan mukaisesti suoritettavien puunkaatojen lisäksi mahdollisesti suoritettavat muut puunkaadot tuleekin suunnitella siten, ettei niillä hävitetä tai heikennetä liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkoja. Mahdolliset muut kuin tämän lupapäätöksen mukaiset puunkaadot hakemuksen mukaisella alueella olisi hyvä suunnitella yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa, jotta alueella sijaitsevia lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei hävitetä tai heikennetä luonnonsuojelulaissa kielletyllä tavalla.

Heikennyksen aiheutuminen on hyvin todennäköistä, jos metsää harvennetaan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyydessä. Kiinteistöllä 257-449-2-207 aikaisemmin toteutetut hakkuut sekä myrskykaadot ovat jo vähentäneet liito-oravan ydinalueen pohjoispuolen suojapuustoa, jolloin säilyneet puut ovat aiempaa alttiimpia uusille myrskyvaurioille. Erityisen tärkeää alueen lisääntymis- ja

levähdyspaikkojen ekologiselle toiminnallisuudelle on myös liito-oravan kulkuyhteyksien säilyminen ennallaan. Tärkeä yhteys kulkee alueen halki itä-länsisuunnassa, yhdistäen alueen lisääntymis- ja levähdyspaikat toisiinsa. Tämä kulkuyhteys on jo kaventunut sen eteläpuolisen metsän harventumisen takia ja kulkuyhteys tulisi säilyttää nykyisenlaisena. Lisäksi tärkeät kulkuyhteydet etelään ja pohjoiseen sijaitsevat ydinalueen itä- ja länsireunoilla. Etenkin kiinteistöjen 257-488-1-988 ja 257-488-1-998 edustalla sijaitsevan lisääntymis- ja levähdyspaikan itäpuolelta pohjoiseen kulkevan liito-oravan kulkuyhteyden säilyttäminen on tärkeää kyseisen lisääntymis- ja levähdyspaikan toiminnallisuudelle.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 83 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

KÄSITTELYMAKSU

150 €

Maksu määräytyy valtioneuvoston elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 antaman asetuksen (1357/2022) mukaisesti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

sähköpostitse:
Monecon Oy

Tiedoksi

sähköpostitse:
Kirkkonummen kunta
Ympäristöministeriön luontoympäristöosasto
Suomen ympäristökeskus
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

ASIAN KÄSITTELIJÄT

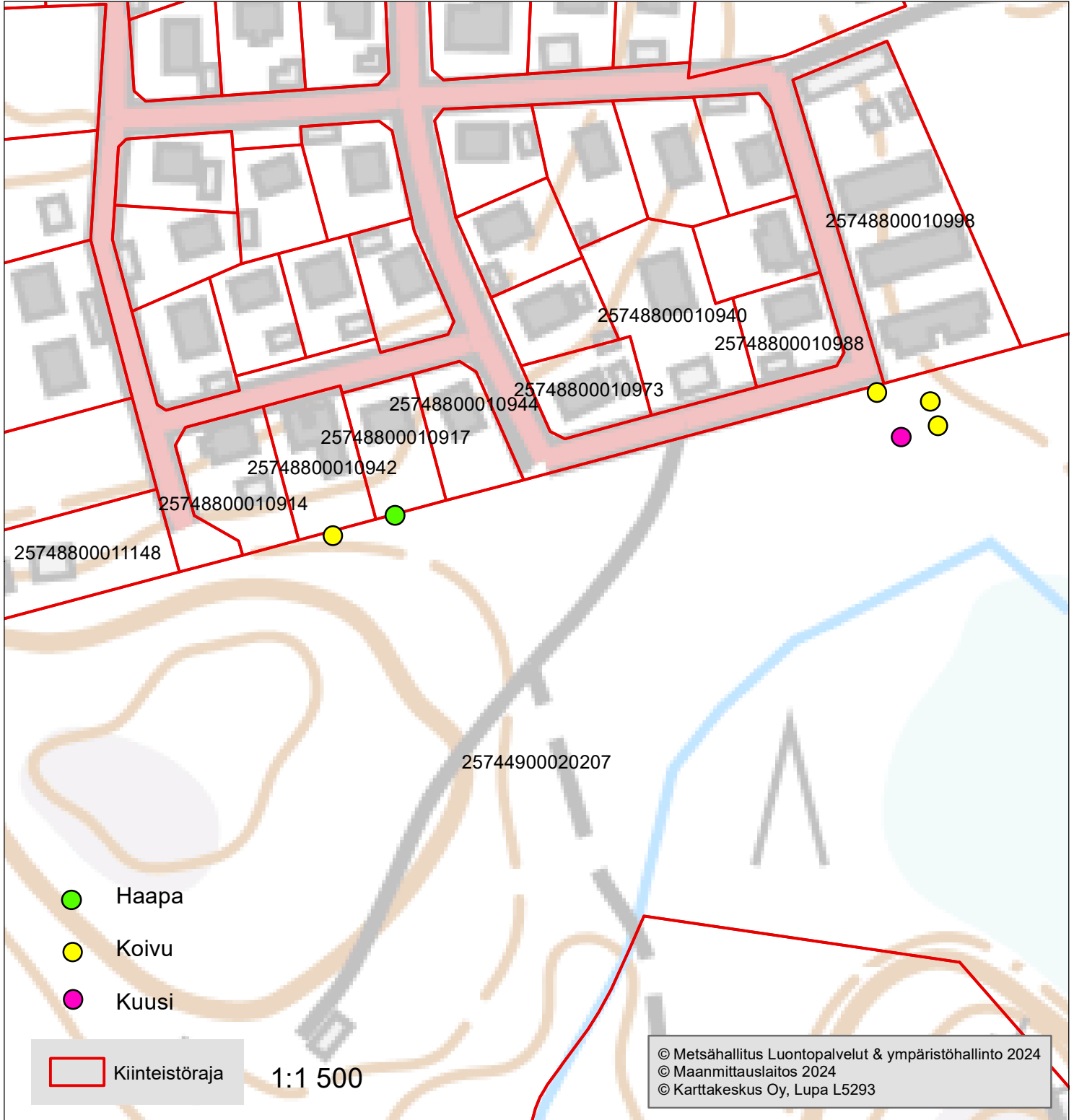
Asian on esitellyt lakimies Anniina Kaikkonen ja ratkaissut ylitarkastaja Juha Lumme. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/2722/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/2722/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Lumme Juha 08.05.2024 14:37

Esittelijä Kaikkonen Anniina 08.05.2024 14:29

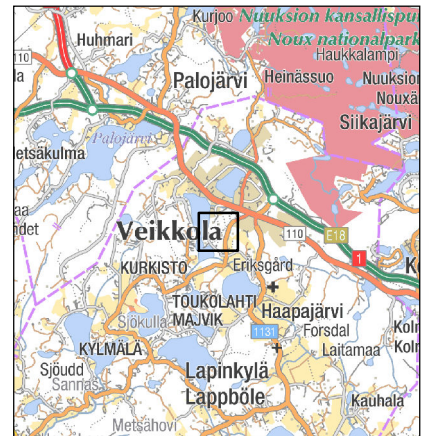
Liitekartta päätökseen UUDELY/2722/2023

1:200 000

Koordinaatisto: ETRS TM35FIN
Uudenmaan ELY-keskus

HUOM! Kartan tausta-aineistot ja
kiinteistörajat ohjeellisia

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuumioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuumioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähtien välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuumioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihe 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.